

Teza: prawo do obrony

Prawo do obrony (art.6 k.k.) jest jedną z naczelných zasad procesu karnego. Wobec sytuacji związanej ze stanem zdrowia obwinionego, uniemożliwiającej realizacji tego prawa przed sądem I instancji, konieczne jest umożliwienie mu jej podjęcia w postępowaniu odwoławczym.

WO-132/18

POSTANOWIENIE

z dnia 23 października 2018 roku

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w składzie następującym:

Przewodniczący: S WSD Krzysztof Górecki /sprawozdawca/

Sędziowie: S WSD Wojciech Płóciennik

S WSD Karolina Szał

Protokolant: Aneta Stefańska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Michała Jasiaka

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2018 r. na rozprawie sprawy radcy prawnego A. K. (1) obwinionego o czyny z art. 3 ust. 2 i 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 6, 8 i 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu zażalenia obrońcy obwinionego na postanowienie Przewodniczącego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP we Wrocławiu z dnia 5 lipca 2018 r. o odmowie przywrócenia terminu do wniesienia odwołania od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP we Wrocławiu z dnia 23 kwietnia 2018 r., sygn. akt OSD 19/18:

uchyla zaskarżone postanowienie i przywraca obwinionemu termin do wniesienia odwołania od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP we Wrocławiu z dnia 23 kwietnia 2018 r., sygn. akt OSD 19/18.

UZASADNIENIE

W dniu 23 kwietnia 2018 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu w sprawie o sygn. akt OSD 19/18 wydał orzeczenie, w którym uznał obwinionego radcę prawnego A. K. (1) za winnego zarzucanego mu czynu naruszenia art. 64 ust 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6, 8 i 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i wymierzył mu karę pieniężną w wysokości 7.200 zł oraz obciążył zryczałtowanymi kosztami postępowania w kwocie 930 zł.

Pismem z dnia 19 czerwca 2018 r. obrońca obwinionego wniosła o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania od tego orzeczenia. Jednocześnie obrońca obwinionego złożyła wniosek o przywrócenie terminu do wysłuchania obwinionego na wyznaczonej w tym celu rozprawie i usprawiedliwienie jego nieobecności na rozprawie w dniu 23 kwietnia 2018 r. z uwagi na zaistniałe okoliczności. Obwiniony uległ bowiem nagłemu i bardzo poważnemu wypadkowi, na skutek którego doszło do chemicznego oparzenia rogówki obu jego oczu i musiał poddać się natychmiastowemu leczeniu i hospitalizacji. W związku ze złym stanem zdrowia fizycznego i psychicznego, który wiązał się z obawą utraty wzroku, radca prawny A. K. (1) zmuszony był do chwilowego wycofania się z życia zawodowego i nie miał wiedzy na temat treści odbieranej w jego imieniu korespondencji dotyczącej toczącego się przeciwko niemu postępowania dyscyplinarnego, w tym wezwań i zawiadomień o terminach rozpraw. Wraz z tym wnioskiem obrońca obwinionego złożyła odwołanie od orzeczenia OSD.

W dniu 5 lipca 2018 r. Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP we Wrocławiu wydał postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do wniesienia odwołania od orzeczenia OSD. W uzasadnieniu postanowienia Przewodniczący stwierdził, iż nie dał wiary twierdzeniom radcy prawnego A. K. (1), jakoby nie wiedział nic o toczącym się postępowaniu dyscyplinarnym i nie odebrał wydanego w jego sprawie orzeczenia.

W aktach sprawy widnieje wezwanie do obwinionego od Rzecznika Dyscyplinarnego do osobistego stawiennictwa w dniu 26 października 2018 r., odebrane przez „upoważnionego pracownika A. Z.". W piśmie tym zaznaczono, że wezwanie jest spowodowane wpłynięciem skargi H. M. - skarżącego w tej sprawie.

Drugie wezwanie do stawiennictwa u Rzecznika Dyscyplinarnego w dniu 8 grudnia 2017 r. radca prawny A. K. (1) odebrał osobiście w dniu 30 listopada 2017 r. Wezwanie to zostało przesłane A. K. (2) również w formie elektronicznej. Wówczas obwiniony wysłał informację, która wpłynęła do OIRP we Wrocławiu w dniu 11 grudnia 2017 r., że jest czasowo niezdolny do pracy do dnia 15 grudnia 2017 r. i powiadomił, że niezdolność ta będzie „z pewnością” przedłużona. W dniu 10 stycznia 2018 r. obwiniony osobiście odebrał wysłane do niego w dniu 15 grudnia 2017 r. postanowienie o przedstawieniu zarzutów, do których nie ustosunkował się.

W uzasadnieniu postanowienia wskazano również, że na etapie postępowania przed OSD, z ostrożności wezwanie do stawiennictwa na rozprawę w dniu 23 kwietnia 2018 r. wysłano na dwa adresy tj. zamieszkania i na skrytkę pocztową, która została wskazana jako adres do korespondencji dla kancelarii obwinionego. Przesyłka adresowana na adres zamieszkania nie została podjęta, pomimo dwukrotnego awizowania, a adresowana na skrytkę pocztową została podjęta w dniu 4 kwietnia 2018 r. Nawet gdyby przyjąć, że podpis na tym zwrotnym poświadczeniu odbioru jest odmienny od innych podpisów (...), to osoba odbierająca musiała mieć pełnomocnictwo do odbioru korespondencji ze skrytki.

W dniu 30 maja 2018 r. orzeczenie wraz z jego uzasadnieniem wysłano na obydwa znane adresy a przesyłki te nie zostały podjęte, pomimo dwukrotnego awizowania. Zatem, w ocenie Przewodniczącego OSD, obwiniony nie był na tyle chory, aby przebywać w domu przez czas awizowania.

Postanowienie o odmowie przywrócenia terminu zaskarżyła obrońca obwinionego, wnosząc o uchylenie go w całości i wskazanie niezbędnych czynności do przeprowadzenia oraz zakresu okoliczności do wyjaśnienia a w szczególności do przywrócenia terminu do wniesienia odwołania od orzeczenia z dnia 23 kwietnia 2018 r.

Opisując sytuację obwinionego po wypadku, obrońca obwinionego wskazała, że rodzina i najbliżsi, chcąc zaoszczędzić zmartwień, nie przekazali mu istotnych informacji na temat postępowania, nie mając świadomości powagi sytuacji i konsekwencji braku stawiennictwa. Gdy tylko obwiniony dowiedział się o zaistniałych zdarzeniach i nadesłanej korespondencji, niezwłocznie ustanowił obrońcę, który przejrzał akta sprawy, co nastąpiło w dniu 12 czerwca 2018 r. Dopiero wówczas obwiniony dowiedział się o mającym miejsce posiedzeniu i zapadłym w sprawie wyroku. W związku z powyższym do czerwca 2018 r. obwiniony nie miał wiedzy na temat treści kierowanego do niego wezwania, w związku z tym nie mógł się do niego ustosunkować. Gdyby jednak posiadał taką wiedzę, to i tak nie mógłby się stawić na wyznaczony termin rozprawy i złożyć wyjaśnień i zmuszony byłby do podjęcia starań o jego odroczenie z uwagi na skutki wypadku jakiemu uległ. W tamtym czasie obwiniony przebywał na zwolnieniu lekarskim i był hospitalizowany w szpitalu w Katowicach, gdyż na skutek oparzeniu rogówki obu oczu - stracił wzrok. W takim stanie zdrowia, jego uczestnictwo na rozprawie nie byłoby możliwe.

Obwiniony, działając za pośrednictwem swojego obrońcy, w piśmie z dnia 19 czerwca 2018 r., wyraził wolę aktywnego realizowania swojego prawa do obrony poprzez złożenie wyjaśnień a OSD

powinien był to umożliwić, wysłuchując wyjaśnień obwinionego. Dopiero wówczas możliwe byłoby podjęcie prawidłowego rozstrzygnięcia w sprawie, przy uwzględnieniu tego dowodu. Naruszenie prawa do obrony należy, w ocenie obrońcy obwinionego, uznać za rażącą obrazę art. 42 ust. 2 Konstytucji RP i art. 6 k.p.k., która mogła mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

Obrońca obwinionego wskazała dalej, iż fakty i okoliczności przedstawione powyżej, z całą pewnością stanowią okoliczności łagodzące w niniejszej sprawie, a dopiero prawidłowe ustalenie stanu faktycznego, jak również dopuszczenie i przeprowadzenie wnioskowanych dowodów pozwoli na ocenę uchybień zarzucanych obwinionemu.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny KIRP zważył, co następuje:

Zażalenie obrońcy obwinionego należy uwzględnić, z uwagi na załączone do wniosku o przywrócenie terminu zaświadczenia o niezdolności obwinionego do pracy. Począwszy od dnia 7 lutego 2018 r. dotyczą one jednostki chorobowej zapalenia rogówki (nr statystyczny choroby HI6), zaś od dnia 23 marca do dnia 19 kwietnia 2018 r. - innego zaburzenia rogówki (HI8). Kolejne zwolnienia lekarskie od 20 kwietnia do 10 maja 2018 r., od 11 maja do 7 czerwca 2018 r. i od 8 czerwca do 9 sierpnia 2018 r. co prawda nie podają nr statystycznego choroby, ale są wystawione przez Okręgowy Szpital Kolejowy w Katowicach sp. z o.o. Poradnię Okulistyczną, co uprawdopodobnia okoliczność, że dotyczą one skutków wcześniejszego zapalenia rogówki.

Prawo do obrony (art.6 k.k.) jest jedną z naczelných zasad procesu karnego. Wobec sytuacji związanej ze stanem zdrowia obwinionego, konieczne jest umożliwienie mu jej podjęcia w postępowaniu odwoławczym.

W tej sytuacji postanowienie Przewodniczącego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP we Wrocławiu zostało zmienione i obwinionemu przywrócono termin do wniesienia odwołania od orzeczenia OSD OIRP we Wrocławiu z dnia 23 kwietnia 2018 r.